

Canvi climàtic, migracions, salut i pràctiques culturals

Published by [Interacció](#) [1] on 01/10/2018 - 19:57 | Last modification: 23/04/2026 - 13:05

En el context d'un món format per comunitats cada cop més diverses, interconnectades i canviants, **el desenvolupament sostenible presenta reptes de tipus social, econòmic, ambiental i cultural** que són responsabilitat tant de les polítiques públiques com del sector privat i la societat civil. **La mediació cultural**, entesa com a **experiència educativa de transmissió de coneixement que cerca la creació d'espais generadors de pensament crític, igualtat, equitat i entesa**, representa un immens camp d'oportunitats per transformar la manera com ens relacionem les persones a través de les arts, el llenguatge o la tecnologia. **La mediació fa possible la màgia de la traducció entre cultures**, entre llengües, mirades i maneres d'entendre el món.

Avui dia sabem que la mediació cultural existeix en tots els espais on es transmet coneixement, i les experiències educatives es viuen a l'escola i als museus, però també als carrers i places, a casa, a l'autobús, a les biblioteques, als centres cívics, als hospitals... Ja sigui en **els entorns tradicionals de l'educació i la cultura** o en d'altres menys habituals, **les estratègies locals de mediació cultural s'orienten a adreçar aspectes com la immigració, el canvi climàtic, les desigualtats i la salut**, i esdevenen imprescindibles a l'hora de planificar accions per al benestar a llarg termini de les persones.

L'àmbit museístic comprèn els **espais** —que no podem considerar com a neutrals, sinó des de la [perspectiva de la crítica cultural](#) [2]— **en els quals han proliferat més iniciatives de conscienciació sobre aquests reptes** en les darreres dècades, tant amb exposicions temporals (vegeu al CCCB [Després de la fi del món](#) [3]) com amb equipaments dissenyats integralment per a generar **reflexions sobre la responsabilitat social pel que fa a temes com la diversitat, els fluxos migratoris**, -un exemple el [Museu d'Història de la Immigració de Catalunya](#) [4] (MhiC) a Sant Adrià del Besòs, referent en l'**estudi i representació del fet migratori** i en la promoció d'accions locals orientades cap a la interculturalitat- i **els conflictes bèl·lics i la desigualtat** (vegeu, en l'àmbit europeu, les accions que desplega l'Association of European Migration Institutions ([AEMI](#) [5])). Però **quines són les noves estratègies de la mediació cultural** per educar en els reptes del desenvolupament sostenible?

Obra de l'artista [Blak Douglas](#) [6] "Tjarutja Tragedy", que forma part d'una exposició itinerant del [Museu Nacional d'Austràlia](#) [7] sobre les proves nuclears dels britànics a Austràlia durant els anys cinquanta

Les recents iniciatives per posar en marxa el [Museu del Clima de Nova York](#) [8] donen algunes respostes.

L'educació sobre els efectes del canvi climàtic a través d'exposicions **en diversos barris de la ciutat** i altres projectes públics **apel·la tant a l'emoció com a l'intel·lecte** dels visitants. **L'empatia és un dels actius més importants** en aquesta estratègia, doncs, que subratlla que **el coneixement és poder**, i que aquest ha d'estar a l'abast de tothom. **Científics, artistes i educadors**, entre altres, **formen part d'aquest projecte que vol involucrar els ciutadans en la creació i difusió de solucions** per revertir el canvi climàtic. L'article d'Amy Brady (2018) "[Can art help people feel de devastation of climate change](#) [9]?" **posa en relleu el poder de la mediació artística** per a aquest propòsit. Segons Miranda Massie, fundadora i directora del Museu del Clima de Nova York:

El museu ha de crear un **espai per als sentiments** i reconèixer que aquests són una via essencial cap al compromís amb el clima. Ho vam veure amb l'exposició de Peggy Weil [\[88 Cores](#) [10]]. Els visitants es descrivien a si mateixos sentint emocions que incloïen la **sorpresa i un intens sentit de responsabilitat**.

La gent reclama una institució com aquesta. Però per començar un nou tipus d'**acció civil per al clima**, hem de crear un espai on diverses veus puguin enriquir-se i créixer juntes.

[Climate Signals](#) [11], una instal·lació en l'espai públic de la ciutat de Nova York de l'artista [Justin Brice Guariglia](#) [12] que desplega pantalles que funcionen amb energia solar que mostren **missatges impactants sobre el canvi climàtic i les migracions**.

D'altra banda, aquestes **estratègies basades en la neuroeducació** també s'impulsen en **altres àmbits d'incidència com el de la salut**. El monogràfic *Museum 2040* de la revista [Museum](#) [13], de l'[American Alliance of Museums](#) [14] **proposa als seus redactors un exercici d'imaginació: han de situar-se en un context d'èxit en l'any 2040** i descriure la feina feta pels museus fins llavors per tal d'assolir aquest grau de desenvolupament. **Un dels programes estrella té a veure amb la salut i el benestar social**, amb projectes a l'entorn de l'estrès posttraumàtic, l'accés a l'aigua, la millora de la qualitat del sòl en els cultius agrícoles i **l'enfortiment dels vincles entre els museus, els centres de salut i les diverses comunitats participants**.

\$425,280,000

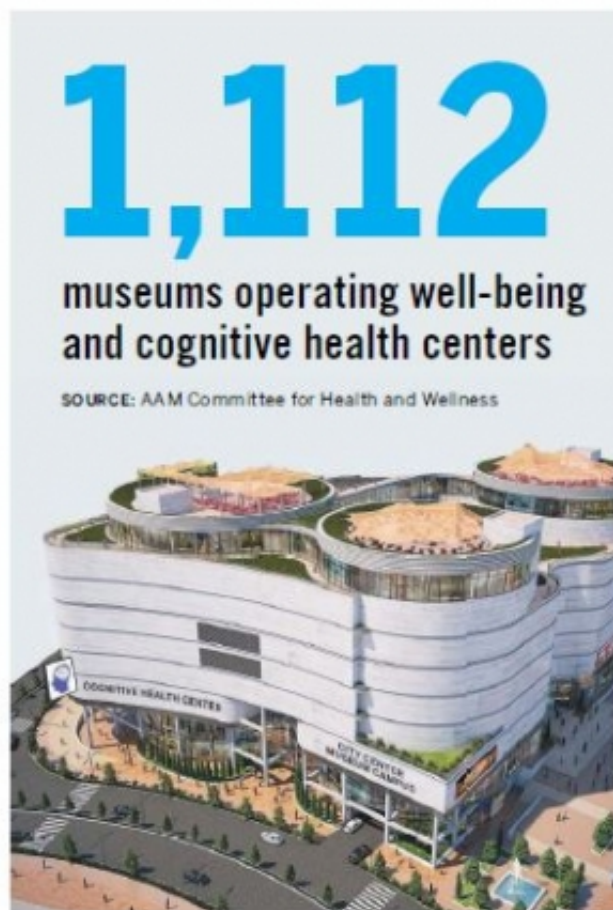
Impact investments

in museum programs to improve health and wellness outcomes [2039 data].

SOURCE: AAM Committee for Health and Wellness

18%

Since 2017, increase in percentage of American adults visiting at least one museum per year.

imatges d'un hipotètic informe que descriu l'èxit dels programes museístics als EUA l'any 2040, amb relació a àmbits com el de la salut i el medi ambient

Més a prop, des d'Escòcia, arriba una proposta de **mediació cultural centrada en l'educació emocional dels adolescents**, també en l'àmbit de la salut i en la tecnologia. Aquest projecte liderat pel [Biome Collective](#) [15] amb el suport de l'ens públic [Creative Scotland](#) [16], ha representat recentment la ciutat de Dundee a la [Biennal de Disseny de Londres 2018](#) [17], orientada cap als anomenats 'Estats emocionals'. Treballant amb organitzacions juvenils i els serveis de salut a Dundee, els integrants del Biome Collective han desenvolupat una [instal·lació interactiva immersiva](#) [18] anomenada Shpeel una mena de **videojoc que permet als adolescents expressar les seves emocions sense paraules**. Aquestes converses silencioses ofereixen la **possibilitat d'encarar temes de salut mental com l'ansietat, la depressió i el suïcidi**.

Presentació de l'eina interactiva Shpeel del [Biome Collective](#) [15] a la [Biennal de Disseny de Londres 2018](#) [17]

Aquests tipus d'iniciatives poden ajudar a revisar la relació entre el benestar personal, la salut i les pràctiques culturals en l'àmbit local, i enfortir la construcció de capacitats per promoure l'accés als serveis públics en el context d'una societat diversa. Tant si la mediació es fa en espais convencionals com en d'altres que no ho són tant, **la creació d'ambients segurs i propicis per a crear i compartir coneixement és indispensable per a iniciar processos d'aprenentatge** en matèria de drets humans i culturals, medi ambient, migració o salut. Us convidem a participar en aquest debat a [Interacció 18](#) [19] i a crear nous ambients propicis perquè sorgeixi la màgia de la traducció; és a dir, perquè puguem crear i revisar un fons cultural comú a través del creuament respectuós d'experiències i sabers.

Podeu consultar i descarregar-vos la revista:

[Museum 2040](#) [20] (2017) Museum, 96 (6) [aam-us.org](#) [21]

Categories: Interacció 2018
Categories: Interacció: jornades
Categories: Activitats Interacció
Tags: cultura i sostenibilitat
Tags: diversitat cultural
Tags: equipaments culturals
Tags: cultura i salut

- [22]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/CIDOC/blogs/2018/mediacio-cultural>

Links:

- [1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>
- [2] <http://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2017/museus-ciencia>
- [3] <http://www.cccb.org/ca/exposicions/fitxa/despres-de-la-fi-del-mon/224747>
- [4] <http://www.mhic.net/>
- [5] <https://aemi.eu/>
- [6] <https://www.blakdouglas.com.au/>
- [7] <http://www.nma.gov.au/homepage>
- [8] <http://climatemuseum.org/>
- [9] <https://psmag.com/magazine/creating-a-climate-of-persuasion>
- [10] <http://pweilstudio.com/project/88-cores/>
- [11] <https://www.climate-signals.org/the-exhibition/>
- [12] <https://guariglia.com/>
- [13] <https://www.aam-us.org/programs/museum-magazine/>
- [14] <https://www.aam-us.org/>
- [15] <http://www.biomecollective.com/>
- [16] <https://www.creativescotland.com/>
- [17] <http://www.londondesignbiennale.com/>
- [18] <https://www.creativescotland.com/explore/read/stories/digital-technology-and-games/2018/interactive-tool-from-dundee-collective-helps-young-people-discuss-mental-health>
- [19] <https://interaccio.diba.cat/categories-dapunts/jornades-interaccio/interaccio-2018>
- [20] <http://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/museum2040.pdf>
- [21] <https://www.aam-us.org/programs/museum-magazine/museum-2040-a-museum-magazine-special-edition>
- [22] <https://interaccio.diba.cat/node/7783>